

Memòria de la Clínica d'economia familiar i social

Projecte dret al Dret

Índex

Creació de la Clínica	3
Membres	3
Objectius.....	4
Com es treballa	4
Línies de TFG obertes.....	4
Curs 2021-2022.....	5
1. Projectes desenvolupats i participacions en congressos.....	5
1.1. Projectes desenvolupats: Projecte de millora docent (PMID).....	5
1.2. Participació en congressos i jornades	5
2. Entitats col·laboradores o contactades.....	6
3. TFG realitzats durant el curs 2021-2022	7
3.1. Estudiants participants.....	7
3.2. Serveis realitzats, productes obtinguts i ODS implicats	7
4. Valoracions de la Clínica : Resultats de les enquestes	8
4.1. Resultats de les enquestes dels estudiants de TFG	8
4.2. Resultats de les enquestes dels estudiants de la Universitat de l'Experiència.....	10
Annex 1. Enquestes.....	12
Annex 2. Productes propis obtinguts	12
2.1. Guia de constitució d'un patrimoni protegit, de Laura Casadevall.....	12
2.2. Guia pràctica d'hipoteca inversa, d'Ariadna Garcia	13
2.3. Flyer sobre la protecció de dades en el comerç electrònic, de Maria Preses.....	14
2.4. Guia d'usuari: la protecció de dades en el comerç electrònic, de Maria Preses	15
2.5. Guia de compliment normatiu penal (<i>compliance penal</i>) Covid-19, d'Aina Sàbat	19
Annex 3. Conveni de col·laboració amb la Fundació Solidaritat UB	21
Curs 2022-2023.....	22
1. Projectes desenvolupats i participacions en congressos.....	22
1.1. Projectes desenvolupats: Projecte de millora docent (PMID).....	22
1.2. Participació en congressos i jornades	22
2. Entitats col·laboradores o contactades.....	23
3. TFG realitzats durant el curs 2022-2023	23

3.1. Estudiants participants.....	23
3.2. Serveis realitzats, productes obtinguts i ODS implicats	23
4. Valoracions de la Clínica : Resultats de les enquestes	24
4.1. Resultats de les enquestes dels estudiants de TFG	24
Annex 1. Enquestes.....	27
Annex 2. Productes propis obtinguts	27
2.1. Guia d'ús per a entitats sense ànim de lucre (ESAL) d'utilitat pública, d'Ana Fernández Moraño	27
2.2. Guia sobre Fons Next Generation per a petites i mitjanes empreses (PIMES), de Teresa Gutiérrez Andújar	28
2.3. Guia d'accés a la hipoteca inversa, d'Albert Jové.....	29
2.4. Guia d'usuari: drets d'accés de persones i famílies a serveis bàsics, d'Ivan Marza	29

Creació de la Clínica

El curs 2021-2022 es crea la Clínica d'economia familiar i social a l'empared del Projecte dret al Dret, pensada bàsicament per a l'assessorament i protecció dels usuaris de productes i serveis financers. Coordinada per professores de les facultats de Dret i d'Economia i Empresa, comença la seva trajectòria a l'entorn dels treballs finals de grau (TFG), amb estudiants del doble itinerari d'ADE-Dret i amb una peculiaritat acadèmica molt interessant: hi col·labora professorat jubilat de la Universitat i estudiants de la Universitat de l'Experiència.

Membres

La Clínica d'economia familiar i social està integrada per cinc persones (vegeu la imatge 1). D'una banda, les professores següents:

- M. Cristina Poblet Farrés del Departament d'Economia, secció de Teoria Econòmica, de la Facultat d'Economia i Empresa.
- Cristina Roy Pérez, secció de Dret Mercantil, del Departament de Dret Privat de la Facultat de Dret.
- Mercè Costa Cuberta, professora jubilada del Departament d'Economia, secció d'Economia Pública, Economia Política i Economia Espanyola de la Facultat d'Economia i Empresa.

I els estudiants de la Universitat de l'Experiència i jubilats del sector financer amb més de 40 anys d'experiència professional:

- Manuel Gómez Ruiz
- Jordi Mayné Sellés

Imatge 1. Membres de l'equip de la Clínica d'economia familiar i social

Els estudiants de la Universitat de l'Experiència participen com a voluntaris de la Fundació Solidaritat UB (vegeu-ne el conveni firmat a l'annex 3).

Objectius

La Clínica es crea amb els objectius següents:

1. Assessor particulars sobre el comportament econòmic i financer, el funcionament dels productes i serveis financers, i els drets com a usuaris i consumidors.
2. Elaborar circulars, fullets, guies, blogs, etc. que afavoreixin l'educació econòmica i financera de consumidors i usuaris.
3. Oferir la Clínica com a plataforma de formació per fer xerrades i tallers a col·lectius i entitats sense ànim de lucre (espais d'adults, biblioteques municipals, centres educatius, etc.).
4. Identificar possibles àrees d'estudi per a la proposta de millores legals en els àmbits de la Clínica.
5. Analitzar i estudiar nous productes i serveis que apareguin en l'àmbit dels mercats financers.

Com es treballa

1. Plataforma d'estudi (ODS núm. 4 i 10):
 - a. La Clínica s'ofereix com a marc per a la realització de treballs finals de grau (TFG) i treballs finals de màster (TFM) que puguin servir per a l'elaboració del material de difusió. En aquest sentit s'ofereix una línia de recerca específica als estudiants de grau de doble titulació ADE-Dret, i possibilitats de línies de recerca per a estudiants de màsters.
 - b. Es fa seguiment d'iniciatives legals per participar en processos de consulta (p. ex. consultes públiques sobre dret comunitari).
2. Plataforma de serveis (ODS núm. 17):
 - a. La Clínica ofereix la participació dels estudiants en l'elaboració d'estudis personalitzats basats en la demanda d'assessorament, l'elaboració de material divulgatiu i l'elaboració (preparació/realització) de xerrades.
 - b. Ofereix la possibilitat de realitzar pràctiques curriculars a la Clínica.

Línies de TFG obertes

S'han creat, amb el nom **d'economia social i protecció dels usuaris de productes i serveis financers**, les línies de TFG següents:

- a. Identificació de les entitats que tinguin aquesta tasca dins dels seus objectius socials, del seu àmbit de treball i subjectiu.
- b. Anàlisi comparada dels productes financers proveïts per les entitats financeres convencionals i les entitats de finançament ètic.
- c. Realització, experimentació i valoració dels efectes de la creació de materials per a l'educació econòmica i financera de col·lectius vulnerables.
- d. Identificació dels subjectes especialment vulnerables a fi de proposar millores legals per garantir-ne els drets.

El nombre de places disponibles cada semestre és de vuit. Sempre hi ha l'opció de fer el TFG ad hoc.

Curs 2021-2022

1. Projectes desenvolupats i participacions en congressos

1.1. Projectes desenvolupats: Projecte de millora docent (PMID)

Tota l'activitat prevista a la Clínica respecte als TFG tutoritzats i mentoritzats conjuntament per les professores i els estudiants sèniors de la Universitat de l'Experiència, ha estat presentada al Vicerectorat de Política Docent i al Programa RIMDA, com a projecte de millora docent, amb el títol «**Cultura intergeneracional de la Clínica d'economia familiar i social del Projecte dret al Dret. Aplicació als TFG del doble grau d'ADE-Dret**» en data 21 de juliol de 2022, codi 2022PMD-UB/010.

1.2. Participació en congressos i jornades

Durant el curs 2021-2022, els primers resultats de les activitats de la Clínica es van presentar a la Jornada «[Experiències d'aprenentatge servei a la Universitat de Barcelona](#)» [Desenvolupament i experiències presentades](#).

Imatge 2. Cartell de la Jornada «Experiències d'aprenentatge servei a la Universitat de Barcelona».

EXPERIÈNCIES D'APRENTATGE SERVEI A LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

13 DE MAIG DE 2022
FACULTAT D'EDUCACIÓ, SALA DE GRAUS MARGARIDA COMAS

El Grup d'Aprenentatge Servei de la Universitat de Barcelona organitza aquesta jornada amb la finalitat de reflexionar conjuntament sobre l'aplicació de l'ApS a la tasca docent, a més de compartir les experiències desenvolupades a la nostra universitat. La Jornada vol ser un espai d'aprenentatge i formació de xarxa que alhora serveixi d'inspiració i estímul per iniciar-se en l'ApS. La jornada està adreçada al professorat de la UB, independentment del coneixement previ i l'experiència en l'ApS, i a l'estudiantat implicat en experiències d'ApS.

Programa

9:30 h Registre de participants
9:40 h Presentació i inauguració de la Jornada a càrrec del grup ApS(UB) i Concepció Amat, vicerectora de Política Docent amb la intervenció "Obrim els programes de formació a la comunitat. La UB compromesa amb l'ApS".
10:00 h Conferència "ApS, camí de paradigma i revolució educativa". A càrrec de Josep Puig Rovira, membre del grup de recerca GREM.
11:00 h Sessió de pòsters amb presentacions per part de professorat i estudiantat d'experiències ApS a la UB
12:30 h Taula rodona sobre plantejament i indicadors de qualitat d'un projecte d'ApS des de la perspectiva de diferents àmbits de coneixement.
13:45 h Cloenda

Vois presentar un pòster?

Envia la proposta (títol, autors, afiliació i resum del contingut en 150 paraules) al llibreta de correu electrònic aps@ub.edu. Data màxima: 20 d'abril de 2022.
Pòster: format A4, font: font sans-serif, tipus de lletra: Arial, mida: 10pt.
Assignatura: Facultat i Entitats involucrades. Mida: DretAD (841x1189 mm). Els propis autors els preparen el dia de la Jornada.
Els autors rebran un certificat de presentació.

Inscripcions

PDI: a través de l'enllaç de matrícula de l'IDP-ICE
Estudiants: enviar correu a aps@ub.edu

Activitat fomentada en el marc de l'Acord de Formació per a l'ocupació de les Administracions Públiques, signat mitjançant un conveni de col·laboració entre aquesta Universitat i l'Escola d'Administració Pública de Catalunya

S'hi va presentar el pòster «Com construïm l'ApS a la nova Clínica d'Economia Familiar i Social del Projecte dret al Dret», que va quedar registrat a l'INNOVADOC.

UNIVERSITAT de BARCELONA

Jornada "Experiències d'aprenentatge servei a la Universitat de Barcelona" 13 de maig de 2022

Com construïm l'ApS a la nova "Clínica d'Economia Familiar i Social" del Projecte dret al Dret

Poblet Farrés, M. Cristina, Departament d'Economia, Facultat d'Economia i Empresa
 Roy Pérez, Cristina, Departament de Dret Privat, Facultat de Dret
 Costa Cuberta, Mercè, Professora Jubilada de la Facultat d'Economia i Empresa
 Amb la col·laboració dels estudiants de la Universitat de l'Experiència:
 Gómez Ruiz, Manuel
 Mayné Sellés, Jordi

La nova Clínica Jurídica d'Economia Familiar i Social és una aposta conjunta de les facultats de Dret i d'Economia i Empresa.

La clínica ha iniciat el seu trajecte acadèmic amb la creació d'una línia de treballs de fi de grau (TFG) pels estudiants del doble itinerari d'ADE-dret basada en estudis sobre l'economia social i la protecció dels usuaris de productes i serveis financers.

Objectius:

- Assessorament a particulars sobre el comportament econòmic i financer, el funcionament dels productes i serveis financers i dels drets com a usuaris i consumidors.
- Elaboració de circulars, fullets, guies, blogs, etc. que afavoreixin l'educació econòmica i financera de consumidors i usuaris.
- Oferir-nos com a plataforma de formació per a realitzar xerrades i tallers a col·lectius i entitats sense ànim de lucre (espais d'adults, biblioteques municipals, centres educatius, etc.).
- Identificar possibles àrees d'estudi per a la proposta de millores legals en els àmbits de la clínica.
- Anàlisi i estudi de nous productes i serveis que apareguin en l'àmbit dels mercats financers.

Com treballem?

- Plataforma d'estudi: (ODS. nº4 i nº10) Oferir la clínica com a marc per a la realització de TFG i/o TFM que serveixin per a l'elaboració del nostre material de difusió.
 - En aquest sentit oferim una línia específica d'investigació a l'alumnat del doble grau ADE-Dret, i estudiem en quins cursos de màster podríem oferir línies d'investigació de futurs TFM.
 - Seguiment d'iniciatives legals a fi de participar en els processos de consulta (pe. consultes públiques en matèria de dret comunitari).
- Plataforma de servei: (ODS. nº17)
 - Oferir la participació dels alumnes en l'elaboració d'estudis personals en funció de la demanda d'assessorament, l'elaboració de material de difusió i la preparació de xerrades.
 - Oferir la possibilitat de realitzar pràctiques curriculars per part d'alumnes a diferents entitats

Exemples de TFG i de productes resultants

TÍTOL TFG	APRENENTATGE	SERVEI
La protecció de dades en el mercat digitalitzat. ¿Què hem de saber per protegir els nostres dades?	Regulació legal relacionada amb el RGPD i l'entorn per comerç electrònic. La protecció de dades personals. Controlar i vigilar les dades i començar la seva protecció. Com evitar els drets i afavorir la privacitat.	Ofert' guia per a consumidors i usuaris.
Les mesures de suport i protecció a les persones amb discapacitat. Especialment a la Síndrome del espectre autista.	Comissions Regit de mesures de suport, un entorn social de protecció de Catalunya. El govern protegit de les persones amb discapacitat.	Guia pràctica dirigida per a la construcció d'un patrimoni protegit.
Métre legal de protecció de les condicions de producció i comercialització. Especialment a les condicions socials i laborals.	Les condicions socials i laborals. Els drets dels treballadors i treballadores. Els drets dels treballadors i treballadores. Els drets dels treballadors i treballadores.	Guia de protecció dels usuaris.
Compliances Penal COVID-19	Responsabilitat penal i administrativa. El dret a la salut pública.	Guia d'actuació per a les empreses.

2. Entitats col·laboradores o contactades

Tot i que no sempre s'arriba a tancar un acord, un dels puntals de la Clínica son els serveis a l'entorn d'entitats de caràcter social. Durant el curs 2021-2022 l'equip de la Clínica o els seus estudiants van contactar o treballar amb les entitats següents:

- Fundació IRES
- Associació FETS
- ASUFIN
- Banco Obrero

Es van fer reunions, i dels contactes mantinguts, finalment es va iniciar una col·laboració informal amb ASUFIN, que va apostar per proposar temes d'estudi perquè els estudiants els desenvolupessin en els TFG. I aquest va ser el cas del TFG sobre la hipoteca inversa dut a terme per Ariadna Garcia Martinez.

Un altre exemple és el d'un estudiant que va desenvolupar un TFG amb segell ApS, atès que va treballar per la millora de la situació econòmica d'una entitat social, que cercava millors opcions de finançament i de captació de subvencions, anomenada Banco Obrero i de la qual era voluntari.

3. TFG realitzats durant el curs 2021-2022

3.1. Estudiants participants

La primera etapa de la clínica ha suposat la tutorització dels TFG d'estudiants del doble itinerari ADE-Dret. Durant el curs 2021-2022 s'han fet 9 TFG. Els estudiants implicats i els títols dels treballs es mostren a la taula 1.

Taula 1. Resum dels TFGs fet durant el curs 2021-2022. Estudiants i títols.

Semestre	Estudiant	Títol
1	Casadevall Alfar, Laura	Les mesures de suport i protecció a les persones amb discapacitat. Especial menció a la figura del patrimoni protegit
1	Llompart Coll, Marta	Los Objetivos de Desarrollo Sostenible en el marco del sector financiero español
1	Ma, Shanshan	Marco legal de protección de los usuarios de productos financieros. Especial atención a los colectivos de tercera edad
1	Pagès Bonillo, Judit	Estudi comparatiu de les plataformes de crowdfunding amb el finançament convencional
1	Presas Puig, Maria	La protección de datos en el comercio electrónico: ¿qué debemos saber para proteger nuestros datos?
1	Sàbat Badia, Aina	Compliance Penal: Evolució a causa de la COVID-19
2	Bicalho Vitor, Jhonatan da Silva	Estudi sobre l'economia social: les cooperatives de crèdit
2	García Martínez, Ariadna	La hipoteca inversa. Estudio de la figura y guía práctica
2	Ramírez Durán, Aitor	Estudi del finançament de les ONG'S. Cas pràctic de l'entitat Banc Obrer

3.2. Serveis realitzats, productes obtinguts i ODS implicats

Elaborar els TFG en l'entorn de la Clínica pot comportar, a més de la redacció:

- Fer un servei a una entitat amb una necessitat concreta, que cobreix l'estudiant amb el seu TFG (això és l'ApS).
- Dissenyar un producte, normalment en format de guia resum d'usuari, que queda disponible com a material de la Clínica per a consultes futures.

En tots els casos, amb la feina acadèmica desenvolupada en el TFG s'aconsegueix un material per a la millora d'algun objectiu de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 de l'ONU (vegeu la taula 2, columna ODS involucrats).

Tal com hem dit anteriorment, la motivació originària de la Clínica és la cobertura de serveis a entitats o persones a l'entorn dels temes que s'hi treballen, és a dir, desenvolupar la metodologia pedagògica de l'aprenentatge servei (ApS) per cobrir necessitats plantejades per entitats o col·lectius. Aquest és l'objectiu a cobrir més preuat de la Clínica però sobretot al seu començament, pot ser complicat de complir. Trobar i crear lligams amb entitats i donar-

los serveis que necessiten és una tasca minuciosa. Tot i així, el primer curs 2021-2022 es va poder treballar la pedagogia ApS, en major o menor mesura, en dos TFG (vegeu la taula 2, columna servei a l'entitat).

Com que no sempre és possible treballar en clau ApS, vam treballar possibles serveis futurs de la Clínica i, per tant, es va demanar als estudiants que redactessin guies d'usuaris o decàlegs per a les empreses. Aquest material queda com a dipòsit de la Clínica per futures consultes i és el que anomenem *productes*. Aquestes guies també es van crear pensant en la possibilitat que els estudiants poguessin fer alguna presentació dels seus TFG a entitats o col·lectius concrets (residències, biblioteques municipals, etc.). Però aquesta opció ha estat de difícil execució durant aquest curs.

Totes les guies que es van redactar en aquest format estan disponibles en els annexos de la memòria i corresponen als TFG següents (vegeu a la taula 2, la columna de productes realitzats):

Taula 2. Resum dels TFG fets durant el curs 2021-2022. Productes, serveis realitzats i ODS implicats.

Títol	Productes realitzats	Serveis a l'entitat	ODS involucrats
<i>Les mesures de suport i protecció a les persones amb discapacitat. Especial menció a la figura del patrimoni protegit</i>	<i>Guia pràctica-Decàleg per a la constitució d'un patrimoni protegit</i>	–	10
<i>Los Objetivos de Desarrollo Sostenible en el marco del sector financiero español</i>	–	–	tots
<i>Marco legal de protección de los usuarios de productos financieros. Especial atención a los colectivos de tercera edad</i>	<i>Guia de protección para los usuarios</i>	–	1, 8
<i>Estudi comparatiu de les plataformes de crowdfunding amb el finançament convencional</i>	<i>Guia comparativa: Comparació préstec tradicional amb finançament col·lectiu</i>	–	8, 10
<i>La protección de datos en el comercio electrónico: ¿qué debemos saber para proteger nuestros datos?</i>	<i>Flyer y guia para consumidores y usuarios.</i>	–	4, 16
<i>Compliance Penal: Evolució a causa de la COVID-19</i>	<i>Guia d'actuació per a les empreses.</i>	–	16
<i>Estudi sobre l'economia social: les cooperatives de crèdit</i>	–	–	8, 10
<i>La hipoteca inversa. Estudio de la figura y guia pràctica</i>	<i>Guia de la hipoteca inversa</i>	ApS ASUFIN	4
<i>Estudi del finançament de les ONG'S. Cas pràctic de l'entitat Banc Obrer</i>	–	ApS Banco Obrero	10, 16

4. Valoracions de la Clínica : Resultats de les enquestes

La valoració dels resultats de la Clínica es poden mesurar mitjançant dos instruments:

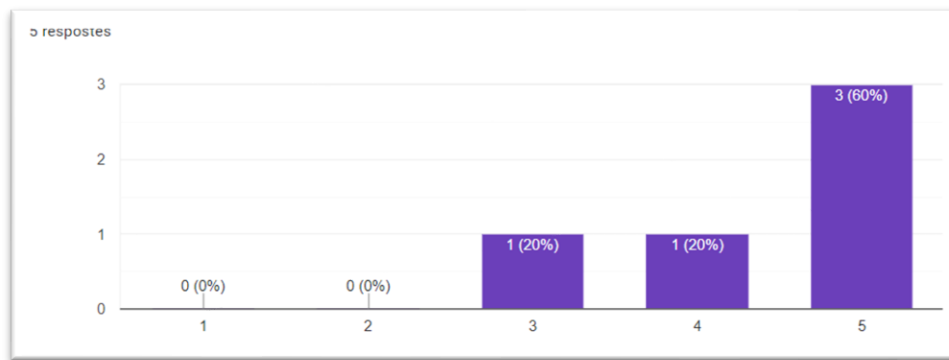
- Les enquestes que s'han preparat per als estudiants júnior, que han fet els TFG.
- Les enquestes als estudiants sènior, membres de la Clínica.

4.1. Resultats de les enquestes dels estudiants de TFG

S'envien les enquestes als estudiants que han passat per la Clínica. Han respost 5 persones i els principals resultats que afecten les dinàmiques establertes amb els estudiants, han estat els següents:

4.1.1. Valoració de la participació de l'equip que t'ha acompanyat durant la tutorització del TFG

a. Al fer el teu TFG a l'entorn de la Clínica d'economia familiar i social, has tingut un equip de persones que t'han tutoritzat i/o mentoritzat. Com creus que ha anat en general aquesta tutorització?

b. Consideres adequat que tutoritzin els TFG diverses persones?

c. Si has contestat Sí, indica per què.

Així tens més punts de vista i pots presentar un treball molt més complet.									
Més ajuda i específicament, al fer un treball de dos graus ajuda a tenir dos tutors.									
A l'hora de cercar informació ha estat bé poder preguntar a algú que tingués un tema similar de TFG.									
Per què si hi ha varies persones les tasques es poden detectar més fàcil els errors, tenir diferents punts de vista o consells, etc.									
Poden donar diferents punts de vistes i qüestions que creuen importants destacar, al final tot i que pot haver opinions dividides crec que es busca el consens.									
Tens a l'abast més punts de vista i cada professor aporta el seu coneixement. M'ha semblat útil i enriquidor.									
Així hi ha diferents punts de vista i diferents opinions.									
No le veo problema alguno, de hecho pueden comparar varios trabajos y aconsejar al que vean más flojo en comparación con los otros.									
Diversos punts de vista.									
La tutorització del TFG amb varies persones és beneficiós ja que hi ha diverses perspective ajuda a la realització del TFG, i a la seva millor concreció i elaboració.									

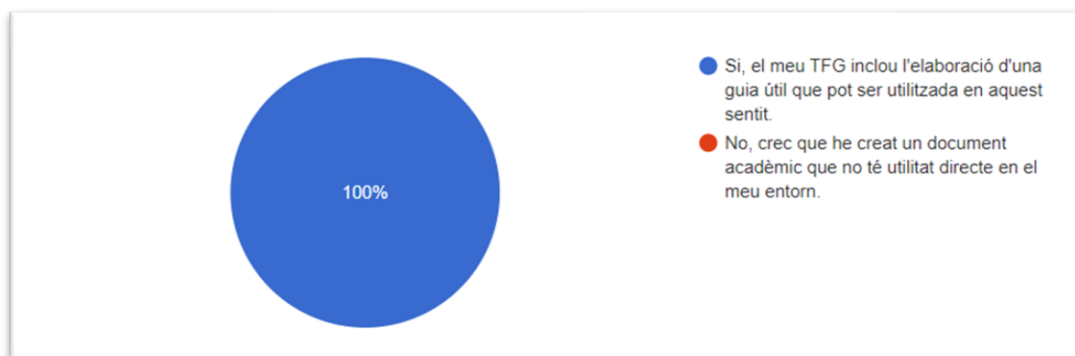
4.1.2. Valoració de l'experiència intergeneracional en la tutorització del TFG

a. Creus que té un valor afegit que hi hagi gent sènior, amb experiència professional en algun dels àmbits que treballa als TFG?

4.1.3. Valoració de l'aprenentatge servei

a. Un dels objectius de la Clínica és promoure activitats acadèmiques amb vocació de servei a la comunitat. És el que s'anomena ApS (aprenentatge servei). Creus que, amb l'elaboració del teu TFG, has pogut crear algun producte útil per a algun col·lectiu o comunitat?

4.2. Resultats de les enquestes dels estudiants de la Universitat de l'Experiència

Pel que fa als membres sèniors de la Clínica també se'ls ha demanat respondre a una enquesta i valorar possibles canvis en els procediments i millores.

La mitjana obtinguda de les respostes dels tres membres de la Clínica a les preguntes següents, que calia valorar de l'1 al 5, ha estat:

2.1.1. Des de la primera trobada amb l'estudiantat em va quedar clar el calendari que s'havia de dur a terme.	3,3
2.1.2. T'ha semblat correcte l'ús del Campus Virtual que s'ha fet, amb el format de les tasques?	3,7
2.1.3. T'ha semblat correcte l'ús del correu electrònic com a fórmula per transmetre informació com ara bibliografia o notícies relacionades amb l'estudiantat?	3,7
2.1.4. T'ha semblat correcte el nombre de trobades grupals amb l'estudiantat?	2,7
3.2. Creus que ha tingut un paper rellevant en la mentorització dels estudiants?	4,0
3.3. Creus que has pogut traslladar els seus coneixements als estudiants júnior?	4,0
3.4. Creus que els estudiants júnior han incorporat alguna de les teves apreciacions, propostes, etc. en els seus TFG?	4,3

El nombre de trobades grupals és l'ítem que presenta un resultat més qüestionat ja que consideren necessari generar més contactes amb els estudiants.

A la pregunta de quin és el seu paper com a mentors dels estudiants contesten: escoltar, donar suport, empatitzar i aconsellar.

Annex 1. Enquestes

Enquesta realitzades als estudiants júnior:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfXCak3gMsY8rhOrvuIRAq317S1uSJSixwO9mteu-Z0fum_9w/viewform

Enquesta realitzades als estudiants sènior:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSck0UJ11meL7-eA4oNtxF2F1Hqgrgxp69X5fKYfQvmBo4tPA/viewform>

Annex 2. Productes propis obtinguts

2.1. Guia de constitució d'un patrimoni protegit, de Laura Casadevall

Constitució d'un Patrimoni Protegit

Mesura de protecció per a les persones amb discapacitat

QUÈ ÉS I PERQUÈ SERVEIX?

És un instrument jurídic que es basa en constituir un conjunt de béns i drets a favor d'una persona amb discapacitat per satisfer les seves necessitats vitals.

Serveix per brindar **autonomia i protecció econòmica** a la persona amb discapacitat.

COM ES CONSTITUEIX?

Es constitueix davant de **notari** i té un cost aproximat de **300 €**.

Un cop constituït es poden fer aportacions de tot tipus de **béns i drets**: diners, accions, propietats, vehicles i un llarg etcètera.

QUI EL POT CONSTITUIR?

Qualsevol **persona**, inclosa la **beneficiària**, pot constituir el patrimoni protegit.

QUI POT FER APORTACIONS?

El patrimoni protegit pot rebre aportacions de **persones físiques i jurídiques**. Per exemple, familiars i empreses on treballen els familiars.

REQUISITS

- Ser una persona amb una **discapacitat psíquica** igual o superior al **33%**
- Ser una persona amb una **discapacitat física o sensorial** igual o superior al **65%**
- Ser una persona amb un **grau de dependència II o III**

BENEFICIS FISCALS

- Els **familiars** en línia directa o colateral fins tercer grau, el **cònjuge** o el **tutor** es poden beneficiar d'una reducció del IRPF de **10.000 €**.
- Si és una **societat** la que fa la contribució, el límit es situa en **10.000 €**.
- La persona amb discapacitat està **exempta** de tributació del IRPF.

CAPÍTULO III. GUÍA PRÁCTICA PARA EL USUARIO

GUÍA HIPOTECA INVERSA

INFÓRMATE PARA TOMAR LA DECISIÓN ACERTADA

¿QUÉ ES?

Préstamo o crédito que concede el banco en el que ofreces como garantía tu vivienda habitual, a cambio obtienes unos ingresos (en el momento inicial y/o cada mes) y sigues siendo el propietario, pudiendo seguir habitando en tu vivienda o incluso alquilarla.

Debe tenerse en cuenta que se deben asumir unos gastos iniciales y por los ingresos que se perciben se irán generando intereses, que deberán devolver los herederos, junto a las rentas que se han generado (deuda), una vez el beneficiario de la hipoteca inversa haya fallecido.

REQUISITOS

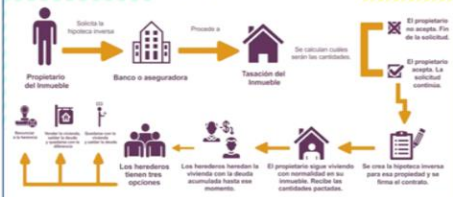
- ✓ Tener 65 años o más, un grado de discapacidad del 33% o más o dependencia severa o gran dependencia.
- ✓ Tener la vivienda habitual en propiedad, libre de cargas o con una carga que pueda saldarse con la hipoteca inversa, además de estar asegurada contra daños.
- ✓ A veces se exige un mínimo valor de la vivienda o que esté ubicada en una gran ciudad o capital de provincia.

¿DÓNDE CONTRATARLA?

- Entidad de crédito.
- Establecimiento financiero de crédito.
- Entidad aseguradora autorizada para operar en España.

FUNCIONAMIENTO

INCENTIVOS FISCALES

Las rentas obtenidas de la hipoteca inversa no tributan en el IRPF. Exención en el Impuesto de Actos Jurídicos Documentados. Aranceles Registrales: reducción del 90%. Aranceles Notariales tratamiento de: "documentos sin cuantía".

GASTOS

Notaría, Registro de la Propiedad y gestoría. Tasación del inmueble (400€ aprox.) y seguro de daños del hogar. Comisión de apertura. Seguro de rentas vitalicias diferido si se contrata la hipoteca inversa vitalicia.

MODALIDADES

1. Hipoteca inversa de **pago único** → se recibe todo el importe al inicio.
2. Hipoteca inversa **vitalicia** con seguro de rentas vitalicias diferido → se cobra cada mes una renta de por vida, ya que si se alcanza el importe máximo de la hipoteca inversa se activa el seguro.
3. Hipoteca inversa **temporal** → se cobra cada mes una renta durante un periodo determinado en función de la esperanza de vida.

EXTINCIÓN

- Se extingue cuando fallece el último beneficiario. Los herederos podrán cancelar la deuda y mantener la propiedad, vender el inmueble para pagar la deuda o renunciar a la herencia y la entidad ejecutará la garantía.
- Si el titular decide transmitir la propiedad del inmueble hipotecado, se declarará el vencimiento anticipado.
- El titular puede cancelar la hipoteca inversa en el momento que quiera, asumiendo los gastos que eso conlleve.
- No se permite la subrogación (cambiar el titular).

VENTAJAS

- ✓ Se conserva la propiedad de la vivienda y se sigue viviendo en ella.
- ✓ Recibes un importe mensual sin tener que devolverlo (la deuda no se puede exigir hasta el fallecimiento, la saldarán los herederos).
- ✓ Puedes optar por recibir todo el importe en el primer momento, de forma mensual o una combinación de ambas opciones.
- ✓ Se puede alquilar y obtener ingresos adicionales.
- ✓ Se aplican incentivos fiscales.
- ✓ Se puede cancelar anticipadamente en cualquier momento.

INCONVENIENTES

- ✗ Los gastos de constitución son elevados.
- ✗ La renta total que se vaya a percibir no es el valor total de la vivienda, es un 20-30% sobre el valor de tasación.
- ✗ El tipo de interés es elevado (5-6%) y los intereses se devengan hasta el fallecimiento del titular.
- ✗ Si los herederos no pueden saldar la deuda perderán la propiedad.
- ✗ La modalidad temporal no cubre el riesgo de longevidad.
- ✗ La modalidad vitalicia conlleva el pago de una prima del seguro de rentas que se paga al inicio y es elevada.

ALTERNATIVAS A LA HIPOTECA INVERSA

VENTA DE LA NUDA PROPIEDAD

- Pierdes la propiedad de tu vivienda.
- Mantienes el derecho de usufructo (uso y disfrute) durante toda tu vida.
- Puedes alquilar la vivienda.
- Cuando fallezcas el comprador obtendrá la plena propiedad y no quedará nada del inmueble en herencia.
- Obtienes ingresos inmediatos pero son inferiores a una venta ordinaria.

VENTA CON ALQUILER GARANTIZADO

- Por un lado, se realiza la venta de la vivienda y se pierde la propiedad, sin quedar nada del inmueble en herencia.
- Por otro lado, se formaliza un contrato de alquiler para poder seguir viviendo a cambio de pagar un importe mensual.
- Existe la modalidad vitalicia para asegurarse vivir siempre en la vivienda. Una parte del importe de la venta se guardará en una "bolsa de alquiler" para ir pagando el alquiler.

VENDER LA VIVIENDA

- Pierdes la propiedad y no quedará nada en herencia.
- Surge el problema de buscar una nueva vivienda.
- Es la alternativa donde se obtienen más ingresos.

ALQUILAR UNA PARTE DE LA VIVIENDA

- Conservas la propiedad y la vivienda quedará en herencia.
- Puedes seguir haciendo uso de la vivienda.
- Se obtiene una renta mensual, que es el alquiler que paga el inquilino, aunque en cualquier momento puede terminar el contrato.
- Puede haber problemas de impago o convivencia.

2.3. Flyer sobre la protección de datos en el comercio electrónico, de Maria Preses

The image shows a flyer titled "LA PROTECCIÓN DE DATOS EN EL COMERCIO ELECTRÓNICO" with a menu bar containing "Archivo", "Edición", "Ver", and "Ayuda". The main content is organized into sections with blue headers and sub-headers. The sections include: "¿QUÉ ES EL COMERCIO ELECTRÓNICO?", "¿QUÉ ES UN DATO PERSONAL?", "¿CUÁLES SON LOS DERECHOS DE PROTECCIÓN DE DATOS?" (with sub-points 1-8), and "¿CÓMO EJERCER LOS DERECHOS?". The footer contains the text "Contenido: Maria Presas Puig / Diseño: Maria Boquera Llambrich".

LA PROTECCIÓN DE DATOS EN EL COMERCIO ELECTRÓNICO

Archivo Edición Ver Ayuda

Contenido: ¿QUÉ DEBEMOS SABER PARA PROTEGER NUESTROS DATOS?

¿QUÉ ES EL COMERCIO ELECTRÓNICO?

Es la compra y venta de productos y servicios a través de una plataforma en línea.

¿QUÉ ES UN DATO PERSONAL?

Es toda información a partir de la cual se puede identificar a una persona física de manera directa o indirecta. Por ejemplo, un nombre o una dirección.

¿CUÁLES SON LOS DERECHOS DE PROTECCIÓN DE DATOS?

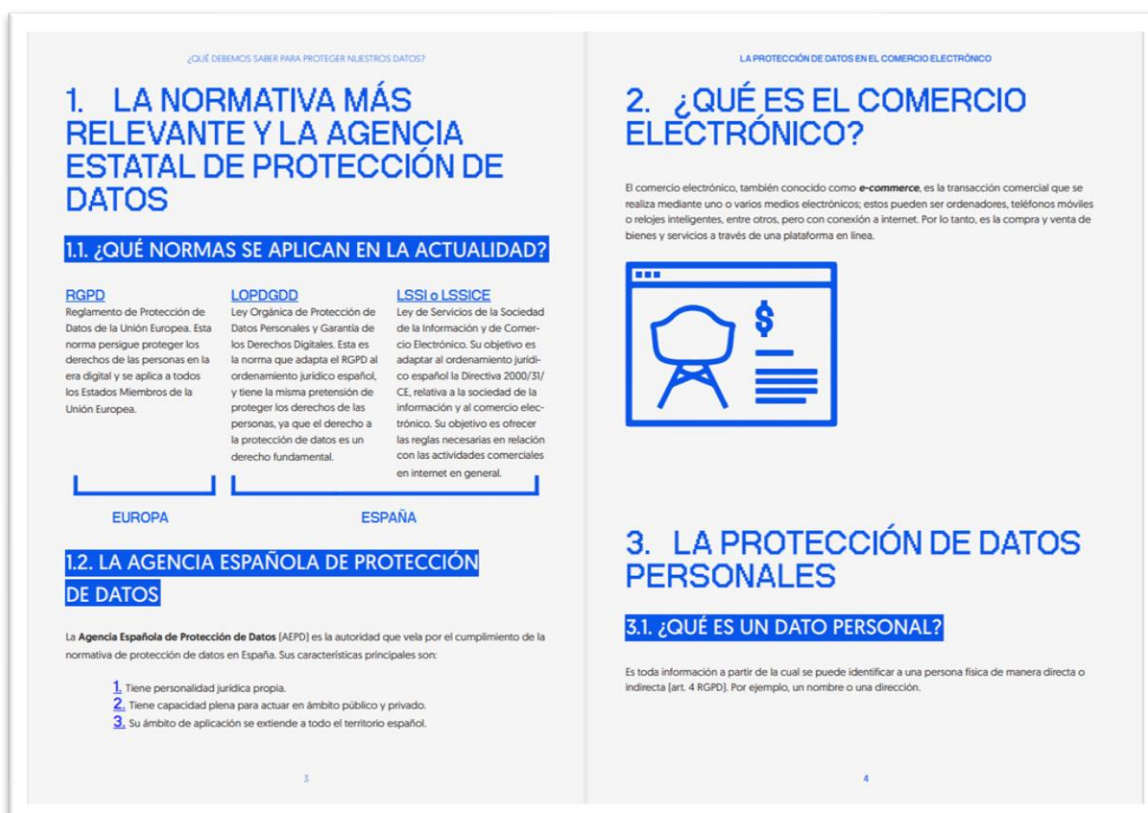
- Derecho de acceso**
Es el derecho del interesado a poder conocer si se están tratando sus datos personales y, en caso afirmativo, poder acceder a información sobre estos.
- Derecho de rectificación**
Es el derecho a poder solicitar que los datos inexactos se rectifiquen o que los incompletos se completen.
- Derecho de oposición**
Es el derecho a oponerse al tratamiento de los datos personales.
- Derecho de supresión o "derecho al olvido"**
Es el derecho a obtener la eliminación de los datos en determinados casos, como cuando el interesado retira el consentimiento.
- Derecho a la limitación del tratamiento**
Es el derecho a pedir que el tratamiento de datos se limite; esto es, que se apliquen ciertas medidas al mismo.
- Derecho a la portabilidad de los datos**
Cuando los datos se tratan por medios automatizados, existe el derecho a poder pedir los datos facilitados para poder trasladarlos.
- Derecho a no ser objeto de decisiones individuales automatizadas**
Es el derecho a no ser objeto de una decisión que se base en un tratamiento de los datos sin intervención humana.
- Derecho de información**
Es el derecho que tiene el usuario de obtener cierta información, tanto si los datos los ha proporcionado él mismo como cuando se han obtenido por otros medios.

¿CÓMO EJERCER LOS DERECHOS?

Cuando el interesado quiera ejercer sus derechos de protección de datos, lo primero que debe hacer es dirigir una solicitud al responsable del tratamiento de los datos personales (que es la persona que determina para qué se tratan los datos y con qué medios). Este debe responder en el plazo de un mes, como máximo, o en el plazo de tres meses, cuando tenga una prórroga justificada.

En caso de que no dé respuesta a la solicitud, o que rechace la misma, el interesado tiene la oportunidad de iniciar un procedimiento ante la Agencia Española de Protección de Datos.

Contenido: Maria Presas Puig / Diseño: Maria Boquera Llambrich

3.2. TIPOS DE DATOS

Categorías especiales de datos (art. 9.1 RGPD)

Es un listado de tipos de datos que solo se pueden tratar en casos concretos establecidos en la ley. Esto es porque se entiende que, si son conocidos, es más probable que interfieran con derechos fundamentales. Estos son, por ejemplo, datos de origen étnico o racial, datos sobre la salud o datos sobre la vida u orientación sexual.

Categorías comunes

Son, por defecto, todas las categorías de datos que no entran en la categoría de especiales. Por ejemplo, un nombre propio, una fecha de nacimiento o una dirección.

3.3. ¿QUIÉN PUEDE TRATAR LOS DATOS?

Responsable del tratamiento (art. 4 RGPD)

Persona que determina para qué se tratarán los datos y con qué medios, esto es, la que determina los fines y también los medios del tratamiento.

Encargado del tratamiento (art. 4 RGPD)

Quién trata los datos con el permiso del responsable, cumpliendo con sus directrices, y en ningún caso podrá usarlos con finalidades distintas a las pactadas o que no deriven de sus obligaciones legales.

Cuando alguien compra un jersey por Internet, la empresa que lo vende será la responsable del tratamiento, pero la empresa de transporte será la encargada del tratamiento, ya que necesita sus datos para entregar el paquete y estos se lo facilitará el responsable.

3.4. ¿QUÉ PRINCIPIOS RIGEN EN EL TRATAMIENTO DE DATOS?

Los principios relativos al tratamiento de datos personales son los siguientes (art. 5 RGPD):

Principio de licitud, transparencia y lealtad

Este principio significa que:

- El tratamiento se debe amparar en la ley.
- No pueden obtenerse datos por medios fraudulentos o ilícitos.
- Se debe proporcionar, de manera clara, toda la información necesaria al interesado.

Principio de limitación de la finalidad

Implica que:

- Los datos deben ser tratados con uno o varios fines determinados, explícitos y legítimos.
- Se prohíbe que estos se traten posteriormente de una manera incompatible con los fines iniciales.

Principio de exactitud

Los datos deben ser exactos y, si fuera necesario, actualizados. Se deben adoptar todas las medidas razonables para que se rectifiquen o supriman los que sean inexactos.

Principio de limitación del plazo de conservación

Por regla general, los datos no se deben conservar o mantener por más tiempo del necesario de acuerdo con los fines. Aun así, hay excepciones.

Principio de integridad y confidencialidad

Los datos se deben tratar garantizando una seguridad adecuada, protegiéndolos contra usos no autorizados o ilícitos y contra su pérdida, destrucción o daño accidental.

Principio de responsabilidad proactiva

El responsable del tratamiento de los datos debe cumplir con los principios descritos y ser capaz de demostrar su cumplimiento.

3.5. BASE LEGITIMADORA DEL TRATAMIENTO

Las bases legitimadoras (art. 6 RGPD) son el listado de supuestos en los que es posible y lícito tratar datos personales. Así pues, para tratar datos de manera legal, se debe dar necesariamente alguna de las siguientes condiciones:

Protección de intereses vitales

Es necesario tratar datos para proteger los intereses vitales del interesado o de otras personas físicas.

Ejemplo: cuando hay una pandemia o una catástrofe natural.

Consentimiento

El interesado ha consentido que se traten sus datos para uno o más fines concretos.

Ejemplo: cuando da su consentimiento para recibir publicidad.

Intereses públicos

Es necesario tratar datos para cumplir con una misión que tiene interés público.

Ejemplo: cuando los Cuerpos de Seguridad del Estado vigilan la vía pública para proteger a los ciudadanos.

Contrato o medidas precontractuales

Es necesario tratar datos para ejecutar un contrato o aplicar medidas precontractuales.

Ejemplo: cuando se realiza una compraventa por internet.

Intereses legítimos

El tratamiento es necesario para satisfacer los intereses legítimos perseguidos por el responsable o por un tercero, siempre que no prevalezcan los intereses o derechos y libertades fundamentales del interesado.

Ejemplo: enviar publicidad a los consumidores del e-commerce sobre esta base.

Obligación legal

El tratamiento es necesario para cumplir con una obligación establecida en la ley.

Ejemplo: cuando se constata que el comprador es mayor de edad en casos en que se comercializan ciertos tipos de productos como alcohol.

3.6. ¿QUÉ DERECHOS TIENEN LOS USUARIOS?

1. Derecho de acceso

Es el derecho del interesado a poder conocer si el responsable del tratamiento está tratando sus datos personales y, en caso afirmativo, poder acceder a cierta información descrita en el artículo 15 RGPD, entre la que destacan los fines del tratamiento, las categorías que se tratan o el plazo previsto de conservación de datos, entre otros.

Además, este derecho también incluye el derecho a tener una copia de los datos que se tratan.

2. Derecho de rectificación

Es el derecho (art. 16 RGPD) a poder solicitar al responsable del tratamiento que rectifique los datos inexactos o que complete los incompletos.

3. Derecho de oposición

Es el derecho a oponerse a que el responsable trate sus datos cuando el tratamiento (art. 21 RGPD):

- Se base en una misión de interés público o interés legítimo, excepto si se acreditan motivos que prevalezcan por encima de los derechos del interesado.
- Tenga por objeto técnicas de marketing directo.

4. Derecho de supresión o "derecho al olvido"

Es el derecho (art. 17 RGPD) a obtener la eliminación de los datos cuando:

- Ya no son necesarios para los fines para los que se recogieron.
- El interesado retira el consentimiento.
- El interesado se opone al tratamiento y no prevalecen motivos legítimos.
- Se han tratado de manera ilícita.
- Se deban suprimir para cumplir con una obligación legal.
- Sean de menores y se hayan obtenido en relación con la oferta de servicios de la sociedad de la información.

5. Derecho a la limitación del tratamiento

Consiste en limitar el tratamiento de los datos, esto es, en solicitar al responsable del tratamiento la aplicación de medidas sobre estos los datos en ciertos casos establecidos en la normativa (art. 18 RGPD). Por ejemplo, el interesado puede solicitar que se limite el tratamiento de sus datos cuando dude de su exactitud de los mismos, o cuando el tratamiento sea ilícito, pero, en vez de suprimirlos, el interesado prefiera su limitación en el uso.

6. Derecho a la portabilidad de los datos

Cuando el tratamiento se efectúe por medios automatizados, el interesado tiene derecho a recibir los datos que ha facilitado y de poder transmitirlos a otro responsable del tratamiento (art. 20 RGPD).

Este derecho no es ilimitado y no se podrá aplicar en determinados casos como cuando, por ejemplo, exista una misión de interés público.

7. Derecho a no ser objeto de decisiones individuales automatizadas

El interesado tiene el derecho (art. 22 RGPD) a no ser objeto de una decisión basada sólo en el tratamiento automatizado que le afecta. Sin embargo, este derecho no se le aplicará cuando:

- 1) Sea necesario para celebrar o ejecutar un contrato.
- 2) La base del tratamiento sea el consentimiento prestado previamente.
- 3) Lo autorice el Derecho de la Unión o el de los Estados miembros; y, además, se fijen medidas apropiadas que protejan sus derechos, libertades e intereses legítimos.

8. Derecho de información

Es necesario distinguir entre dos supuestos, la información debe facilitarse cuando:

- Los datos personales se obtienen del interesado.
- Los datos no se obtienen del interesado.

[...]

[...]

La AEPD recomienda que la información se proporcione por capas, que son:

- Primera capa: es la información básica, que debe estar resumida y ofrecerse en el mismo momento y medio en que se recopila la información.
- Segunda capa: debe contener la información de forma más detallada, en un medio adecuado para su presentación al interesado y para que este la pueda comprender.

Cuando los datos se han obtenido directamente del interesado, la información que se le debe proporcionar es:

(art. 13 RGPD)

En la primera capa:

- La identidad responsable del tratamiento.
- Los fines del tratamiento.
- La base jurídica en que se basa el tratamiento de los datos.
- Los destinatarios de los datos y las posibles cesiones a terceros.
- Los derechos que tiene el interesado.

En la segunda capa:

- Los datos de contacto del responsable.
- Una descripción más extensa sobre los fines del tratamiento.
- La base jurídica del tratamiento detallada, y si el interesado tiene la obligación, o no, de facilitar datos y las consecuencias de no hacerlo cuando proceda.
- Los destinatarios o categorías de destinatarios.
- Cómo ejercer sus derechos y el derecho a reclamar ante la AEPD.

En el caso que los datos **no se hayan obtenido directamente del usuario**, se deberá facilitar, además de la información descrita anteriormente (art. 14 RGPD):

En la primera capa:

- Información sobre la procedencia de los datos.

En la segunda capa:

- Los detalles sobre la fuente de los datos y las categorías tratadas.

Toda esta información se debe facilitar dentro de un plazo de, como máximo, un mes, con excepciones.

4. CONTENIDO LEGAL QUE TODA PÁGINA WEB DE E-COMMERCE DEBE PROPORCIONAR

Por el momento, no existe una lista que regule los documentos necesarios. No obstante, este apartado se divide en cuatro subapartados, relativos al aviso legal, la política de privacidad, la política de cookies y las condiciones generales de venta o contratación, por razón de que son los documentos más recurrentes.

Los documentos que tienen proliamente un contenido de protección de datos son la política de privacidad y la política de cookies, aunque también es necesario conocer qué es el aviso legal y qué son las condiciones generales de venta o contratación, fundamentales en todo comercio electrónico, para tener una visión global; aun así, solo se van a desarrollar superficialmente.

4.1. AVISO LEGAL

El aviso legal (art. 10 LSSI) es el conjunto de datos del e-commerce que sirve para que el usuario lo pueda identificar. En términos generales, es lo primero que aparece en una página web y se puede entender como un "cogin de saire".

¿CUÁL ES SU CONTENIDO?

La información que debe contener es la siguiente (art. 10 LSSI):

- a) El nombre o denominación social y los datos de contacto. Aquí se incluye la residencia o domicilio, y también su dirección de correo electrónico, entre otros datos.
- b) Los datos de inscripción en el Registro Mercantil o en otro registro público.
- c) En el caso de que su actividad estuviera sujeta a un régimen de autorización administrativa previa, los datos de la autorización y del órgano supervisor.
- d) Si la sociedad ejerce una profesión regulada deberá indicar datos concretos, como por ejemplo los datos del Colegio profesional al que pertenece o su número de colegiado.
- e) El número de identificación fiscal de la sociedad.
- f) En los casos en que se haga referencia a precios, como será el caso de los e-commerce, se debe facilitar información clara y exacta sobre el precio.
- g) Los códigos de conducta a los que esté adherido y cómo consultarlos en línea.

Además de este contenido, muchos e-commerce insertan otros datos, sobre todo los términos de uso de la web. Las condiciones de uso de la web son una serie de términos que están destinados a explicar al usuario qué uso se va a dar a la misma.

4.2. POLÍTICA DE PRIVACIDAD

La política de privacidad constituye uno de los dos documentos que son proliamente de protección de datos en un comercio electrónico. El segundo es la política de cookies.

Es un documento legal que contiene información acerca de todo lo que concierne al tratamiento de datos personales. Por lo tanto, cualquier página web de comercio electrónico tiene la obligación de proporcionar este documento legal para cumplir con las exigencias de la normativa de protección de datos, y se debe facilitar al interesado de manera comprensible para él.

¿CUÁL ES SU CONTENIDO?

El contenido de una política de privacidad se encuentra regulado en el artículo 13 del RGPD, relativo a la información que se debe proporcionar en los casos en que los datos personales se obtienen directamente del interesado. Por esto, remito al apartado 3.7 (concretamente, el punto 8 relativo al derecho de información).

4.2. POLÍTICA DE COOKIES

Las cookies son un conjunto de datos enviados por un sitio web y almacenados en el navegador del usuario de manera que este pueda consultar la actividad previa del navegador.

Como regla general, la empresa debe contar con el consentimiento previo del consumidor o usuario para almacenar cookies en su dispositivo. Sin embargo, las "híccicas" no lo requieren consentimiento, ya que son indispensables para prestar el servicio mediante la página web (art. 22.2 LSSI).

TIPOS DE COOKIES

La Guía de Cookies de la AEPD establece:

1. Según la entidad que las gestione

a) **Cookies propias.** Son las que se envían al equipo del usuario desde un equipo que gestiona el servicio que el usuario solicita.

b) **Cookies de terceros.** Se envían al equipo del usuario desde un equipo distinto a la web que ofrece el producto o servicio; hay una tercera entidad que gestiona los datos.

2. Considerando la finalidad perseguida

a) **Cookies técnicas.** Estas permiten al usuario navegar por una página web y utilizar los diferentes servicios que aparecen en ella. Permiten que la página web esté operativa y cumpla todas sus funciones, como por ejemplo realizar el pago de un pedido.

b) **Cookies de preferencias o personalización.** Permiten guardar información para que, cuando el usuario acceda al sitio web, pueda tener una experiencia diferente de otros mediante unas características específicas, como por ejemplo el idioma.

c) **Cookies de análisis o medición.** Permiten seguir y analizar el comportamiento de los usuarios, y pretenden introducir mejoras según el análisis de los datos del usuario.

d) **Cookies de publicidad comportamental.** Son las que guardan información acerca de la conducta de los usuarios, observando sus hábitos de navegación. Con estas, crean un perfil y le muestra publicidad que le pueda interesar.

3. Según el plazo de tiempo que permanecen activadas

a) **Cookies de sesión.** Guardan información cuando el usuario accede a la web, y desaparecen cuando el usuario ha acabado la sesión.

b) **Cookies persistentes.** Se guardan en el terminal durante un periodo de tiempo que puede ir desde minutos hasta años.

CONTENIDO Y OBLIGACIONES EN RELACIÓN CON LA POLÍTICA DE COOKIES

El contenido de la política de cookies no se encuentra íntegramente regulado en ningún texto legal. Sin embargo, lo que sí impone la normativa es que se deben cumplir dos obligaciones: la de transparencia y la de obtención del consentimiento.

Obligación de transparencia

La información facilitada a los usuarios debe ser clara y completa (art. 22.2 LSSI). Además, esta debe ser facilitada por capas, para mayor comprensión del usuario.

En la **primera capa** se debe incluir la información básica que el responsable del sitio web debe facilitar al usuario antes del uso de las cookies y de su instalación. Por ello, se debe mostrar en un sitio visible de la web la siguiente información:

- Quién es el editor responsable de la página web.
- Cuáles son las finalidades de las cookies utilizadas.
- Si las cookies son propias o de terceros.
- Qué tipo de datos se recopilan y si se van a utilizar para elaborar perfiles.
- Cómo el usuario puede aceptar, configurar y rechazar el uso de cookies.
- Un enlace que dirija al usuario directamente a la segunda capa.

En la **segunda capa** se debe incluir información más desarrollada. En concreto:

- Una definición de qué son las cookies y de cuál es función genérica.
- Qué tipo de cookies se utilizan y con qué finalidad.
- Quién utiliza las cookies.
- Cómo aceptar, denegar o revocar el consentimiento para usar las cookies de la web.
- En caso de que los hubiera, información sobre datos transferidos a terceros países.
- Información sobre la toma de decisiones automatizadas.
- Cuánto tiempo se conservarán los datos para los diferentes fines.
- El resto de información que exige el artículo 13 del RGPD, pero que no está directamente relacionada con las cookies, se puede incluir en la política de privacidad.

Obligación de obtención del consentimiento

Para el uso de cookies que no sean estrictamente necesarias, se debe obtener el consentimiento del usuario. Hay consentimiento en los dos casos siguientes:

- Cuando el usuario haga clic en un apartado concreto que exprese "consiento" o "acepto", por ejemplo, o expresiones de índole similar.
- Se puede inferir de una acción inequívoca, en el cual el usuario lo consienta, habiendo sido previamente informado.

4.4. CONDICIONES GENERALES DE VENTA O CONTRATACIÓN

Las condiciones o términos generales de venta o contratación son un conjunto de normas definidas por el vendedor previamente a la venta o contratación de bienes o servicios, y presentadas al consumidor para que este las acepte o rechace antes de la formalización de la transacción.

Como su propio nombre indica, estas tienen un carácter general: esto es, no son individualizadas para cada consumidor o usuario, sino que se aplican a todos los consumidores por igual. Además, una de sus principales características es su unilateralidad: el vendedor las impone, y no las negocia con el comprador. Aun así, hay una serie de cláusulas que son obligatorias y que se deben introducir siempre, como por ejemplo son las características de los bienes o servicios vendidos, el precio total o las condiciones y el progreso de pago.

5. ¿CÓMO EJERCER LOS DERECHOS Y AFRONTAR POSIBLES VULNERACIONES?

Cuando el interesado quiera ejercer sus derechos de protección de datos, lo primero que debe hacer es dirigir una solicitud al responsable del tratamiento, el cual le debe responder en el plazo de un mes, como máximo, o en el plazo de tres meses, ya que puede tener una prórroga de dos meses, pero justificándola.

En caso de que el responsable del tratamiento no dé respuesta a la solicitud del interesado, o que rechace la misma, el interesado tiene la oportunidad de iniciar un procedimiento ante la autoridad de control, que en el caso de España es, como ya se ha mencionado, la AEPD.

5.1. TIPOS DE PROCEDIMIENTOS TRAMITADOS POR LA AEPD

Se pueden diferenciar dos tipos de procedimientos (arts. 63 a 69 LOPDGD):

1. Supuestos en que el afectado ha reclamado que su solicitud de ejercicio de derechos no ha sido atendida.

En este caso, la forma de iniciación del procedimiento es que la AEPD admita a trámite la solicitud del interesado. A partir del momento en que la admite, la AEPD tiene 6 meses para resolver el procedimiento. Transcurridos estos 6 meses, el interesado podrá considerar que su solicitud ha sido estimada por silencio positivo.

La Agencia podrá no admitir a trámite la solicitud en los supuestos en que:

- No recaiga sobre cuestiones de protección de datos personales.
- Carezca de fundamento.
- Sea abusiva.
- No aporte indicios racionales de que exista una infracción.

No obstante, la AEPD puede inadmitir cuando haya avisado al encargado o al responsable del tratamiento que aplique medidas correctoras para cesar el posible incumplimiento, estos las hayan cumplido y concurra alguna de las siguientes circunstancias:

- No se haya causado perjuicio al interesado en el caso de infracciones leves.
- El derecho del interesado afectado quede garantizado con la aplicación de las medidas.

2. Procedimientos en que la AEPD investiga la existencia de una posible infracción de la normativa de protección de datos.

En este caso, la AEPD puede iniciar el procedimiento o bien por una reclamación de un interesado, o también por propia iniciativa. Este procedimiento tendrá una duración máxima de 9 meses.

5.2. RÉGIMEN SANCIONADOR

¿Qué sujetos pueden ser responsables?

Pueden responder de las infracciones en materia de protección de datos (art. 70 LOPDGD) los responsables y encargados del tratamiento, sus representantes, las entidades de certificación y las entidades acreditadas de supervisión de códigos de conducta.

¿Qué se considera infracción?

Una infracción en materia de protección de datos es toda vulneración del RGPD y/o de la LOPDGD. La LOPDGD la clasifica en infracciones muy graves, graves y leves.

Sanciones

En el caso de que la AEPD decida sancionar a un sujeto, el RGPD establece dos rangos de sanciones, que son, de menor a mayor gravedad:

Multas de 10.000.000 euros como máximo si, cuando se trate de una empresa, una entidad equivalente, como máximo, el 2% de su volumen de negocio total anual global del ejercicio financiero anterior. Este importe, en ningún caso, excederá la mayor cuantía.

Multas de hasta 20.000.000 euros o la cuantía que equivale, como máximo, al 4% del volumen de negocio total anual global del ejercicio financiero anterior. También se aplicará por la menor cuantía.

Contenido
Maria Presas Puig

Diseño
Maria Boquera Llambrich

COMPLIANCE PENAL

CONTROLS I MESURES CONTRA LA COVID-19

COMPLIANCE PENAL - COVID-19

Com pot evitar incórrer en un delictes penal relacionat amb la COVID-19 en la seva empresa?

Actualment, ha agafat molta importància el sistema de compliment legal i normatiu que s'implementa en les organitzacions, fundacions, entitats, empreses i qualsevol ens amb personalitat jurídica pròpia, per tal d'atenuar o eximir la responsabilitat penal de la persona jurídica en concret.

És per aquest motiu que les empreses han d'implementar controls i mesures per tal de mitigar la comissió de delictes penals relacionats amb la COVID-19.

Per a fer-ho, a continuació hi trobarà una sèrie de controls, protocols, processos que li podran ajudar.

DELICTES SUSCEPTIBLES DE MATERIALITZAR-SE ARRAN DE LA COVID-19

- *Delicte contra els drets dels treballadors*
- *Delicte contra la Salut pública*
- *Delicte de descobriment i revelació de secrets*
- *Delicte de danys informàtics*
- *Delicte de contraban*

EPIS (Equips de Protecció Individual): Prevenir i cuidar la salut del treballador i en concret, el seu dret a ser protegit en l'entorn laboral i a no córrer en riscos majors.

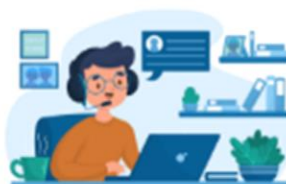
DEPARTAMENT PRL: Importància de disposar d'un departament de Prevenció de Riscos laborals que estigui al dia de les novetats socials enfront de la COVID-19.

PRENDRE TEMPERATURA: Confeccionar un protocol de presa de temperatura i una clàusula en matèria de Protecció de Dades perquè la signi el treballador atorgant el consentiment de l'acció.

TELETREBALL:

- Renovació periòdica de l'usuari i la contrasenya
- Antivírus instal·lat
- No permetre accés a la càmera i el micròfon
- Confeccionar un protocol on es trobi tot englobat

DESINFECTAR ZONES PÚBLIQUES: Proporcionar un espai lliure de virus i evitar que els teus treballadors es puguin contagiar.

Annex 3. Conveni de col·laboració amb la Fundació Solidaritat UB

<p style="text-align: center;"> </p> <p style="text-align: center;">DOCUMENT DE COMPROMÍS ENTRE L'ENTITAT I EL VOLUNTARI</p> <p>REUNITS:</p> <p>A Barcelona, 16 de Setembre de 2021</p> <ul style="list-style-type: none"> En XAVIER LÓPEZ I ARNABAT, major d'edat, proveït del DNI núm. 38.552.220 L, en la seva qualitat de DIRECTOR i en representació de l'entitat FUNDACIÓ SOLIDARITAT UB, sense afany de lucre, domiciliada a Barcelona, C. Melcior de Palau, 140, i registrada amb núm. 1.022 en el corresponent Registre de Fundacions. I de l'altre, en Manuel Gómez Ruiz, major d'edat, proveït del DNI núm. [REDACTED], i domiciliat al [REDACTED] de Barcelona <p>EXPOSEN:</p> <p>Que l'entitat FUNDACIÓ SOLIDARITAT UB tal i com queda palès en els seus Estatuts socials té per objecte l'estudi i la recerca sobre la problemàtica del subdesenvolupament des d'un enfocament interdisciplinari, la educació pel desenvolupament i la cooperació integral.</p> <p>Que Manuel Gómez Ruiz, estudiant de la UB, ha contactat amb FUNDACIÓ SOLIDARITAT UB amb la intenció de prestar col·laboració voluntària en la Clínica jurídica dret al Dret (Facultat de Dret, Universitat de Barcelona). La Clínica jurídica dret al Dret desenvolupa projectes que tenen com a objectiu comú afavorir l'accés als drets de les persones i col·lectius que es troben en situacions menys afavorides. Aquest objectiu es compartit per la Fundació Solidaritat UB, així com per part de les entitats amb les que es mantenen relacions de col·laboració per tal d'assolir aquest objectiu comú.</p> <p>Que ambdues parts subscriuen el present compromís de col·laboració voluntària que queda expressament exclos de la legislació laboral espanyola de conformitat amb el que disposa l'article 1.3 D del vigent Estatut dels Treballadors.</p> <p>Que en virtut del present document i d'acord amb el que disposen els articles 17.2 d la Llei 26/1985 de Serveis Socials a Catalunya i n especial l'article 2.1 d la Llei 25/1991 de creació de l'Institut Català del Voluntariat, les parts estableixen el següent:</p> <p>COMPROMÍS DE VOLUNTARIAT</p>	<p>PRIMER. En/ha Manuel Gómez Ruiz, s'ofereix a realitzar, dins del marc i a favor de l'entitat sense afany de lucre Fundació Solidaritat UB, que l'accepta una prestació voluntària, lliure i altruista de serveis cívics i/o socials, sense cap mena de contraprestació econòmica, en benefici de tercers i per la millora de llur qualitat de vida, sense que aquesta actuació pugui perjudicar les obligacions principals o privades del voluntari.</p> <p>SEGON. L'anomenada prestació s'executarà en el període curs acadèmic 2021-2022, dedicant-se exclusivament a les següents tasques:</p> <p>Suport als projectes en els que participa la Clínica jurídica dret al Dret.</p> <p>La realització d'aquestes tasques no suposa la substitució de llocs de treball estables per a la prestació de serveis.</p> <p>TERCER. Drets del voluntari respecte l'entitat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obtenir informació de l'entitat on col·labora, sobre el funcionament, les finalitats i les seves activitats, suport en el desenvolupament de l'acció voluntària i mitjans per poder exercir-la convenientment. 2. Retre la formació necessària per al desenvolupament de l'activitat. 3. Ser tractat sense cap tipus de discriminació i amb tot el respecte a la seva condició i les seves creences. 4. Gaudir d'acreditació suficient com a voluntari davant de tercers i obtenir certificació de la seva participació en els programes. 5. Participar activament en l'elaboració, planificació, execució i avaluació dels programes i activitats on col·labori, amb el reconeixement social de la seva activitat. 6. Ser coberts dels riscos derivats de l'activitat que du a terme com a voluntari i dels danys que, involuntàriament, podria causar a tercers per raó de la seva activitat. 7. Rescobalar-se, si ho vol, de les despeses que li pugui ocasionar l'activitat voluntària. 8. Acordar lliurement les condicions d la seva acció voluntària i el compromís de les tasques definides conjuntament, el temps i horari que hi podrà esmerçar i les responsabilitats acceptades per cadascú. 9. Exercitar els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i/o oposició de les dades personals pròpies, dirigint-se per escrit al delegat de protecció de dades de la Fundació Solidaritat UB, opd.solidaritatub@ub.edu, entenent que tals drets queden limitats per les obligacions legals de conservació de les dades. <p>QUART. Deures del voluntari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cooperar en la consecució dels objectius del programa on participi per al compliment dels compromisos adquirits dins de l'organització. 2. Realitzar l'activitat a què s'ha compromès amb responsabilitat, bona fe i gratuïtament, donant suport de manera activa a la seva entitat i respectant les normes internes de funcionament.
--	--

3. Observar les mesures de seguretat i higiene reglamentades i aquelles que siguin adoptades per l'entitat.

4. Rebutjar qualsevol contraprestació econòmica o material que li pugui ser oferta pel beneficiari o per tercers en virtut de la seva actuació.

5. Mantenir la confidencialitat, sense perjudici dels drets de la persona, de les informacions rebudes i conegudes en el desenvolupament de la seva activitat, tant respecte dels beneficiaris com de l'entitat.

6. En cas de renúncia, notificar-la amb antelació o continuar l'activitat fins que puguin adoptar-se les mesures necessàries per evitar perjudicis greus al servei.

CINQUÈ. L'incompliment d'algun dels drets i obligacions de l'article anterior, podrà ser causa d'extinció del present document de compromís.

En cas de desistiment per part del voluntari, aquest, tindrà l'obligació de comunicar-ho amb la màxima antelació que li sigui possible i, en qualsevol cas, es compromet a col·laborar en trobar un altre voluntari que es pugui encarregar de la tasca que ell realitzava.

I, en prova de conformitat, ambdues parts signen aquest document de compromís, per duplicat i en el lloc i data que consten en l'encapçalament.

Director de la Fundació: _____

La voluntari/la voluntària:

1. Projectes desenvolupats i participacions en congressos

1.1. Projectes desenvolupats: Projecte de millora docent (PMID)

Continua vigent el projecte de millora docent creat el curs 2021-2022 «**Cultura intergeneracional de la Clínica d'economia familiar i social del Projecte dret al Dret. Aplicació als TFG del doble grau d'ADE-Dret**» en data 21 de juliol de 2022, codi 2022PMD-UB/010.

1.2. Participació en congressos i jornades

Durant el curs 2022-2023, es presenta l'experiència i els resultats de la Clínica en l'XI Congrés nacional i V internacional d'Aprenentatge Servei Universitari:

Imatge 4. Pòster presentat per la Clínica al Congrés d'Aprenentatge servei

Col-laboració intergeneracional en un projecte d'ApS: Valoració dels resultats

Poblet Farrés, M. Cristina_Departament d'Economia
Roy Perez, Cristina_Departament de Dret privat
Costa Cuberta, Mercè_Professora col·laboradora

UNIVERSITAT DE BARCELONA AS

Dins de la recentment creada Clínica d'economia familiar i social, del Projecte dret al Dret, amb la iniciativa de les Facultats de Dret i d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona, es porta a terme una experiència de col·laboració intergeneracional entre els estudiants júnior del doble grau d'ADE-Dret i dos estudiants sèniors* de la Universitat de l'Experiència (UE).

Actualment s'està treballant en l'entorn de tutorització dels (treballs de fi de grau (TFG). El professorat tutor i els estudiants de la UE han creat un equip acadèmic de suport i mentorització als estudiants que realitzen els TFG.

Metodologia

Durant tot el semestre, l'equip acadèmic es troba amb l'estudiantat tutoritzat. El nombre de reunions prevista per aquest curs acadèmic 22-23, post-pandèmic, és de tres o quatre. A més de les trobades, que s'intenta que siguin presencials, el contacte amb els estudiants és constant via campus i/o correu electrònic.

Valoracions

Les dades que proporcionen les enquestes són encoratjadores, totes dues generacions recullen fruits positius de les seves interaccions. Les primeres dades provisionals indiquen que pel 100% dels estudiants júnior existeix un valor afegit clar amb la mentorització dels estudiants sèniors de la UE.

Resultats enquestes estudiants júnior:

Al fer el teu TFG a l'entorn de la Clínica d'economia familiar i social, has tingut un equip de persones que t'han tutoritzat i/o mentoritzat. Com creus que ha anat en general aquesta tutorització?

Consideres adequat que tutoritzin els TFG diverses persones?

Si has contestat que Sí, indica perquè

Així mateix més oportunitat de veure i poder presentar el final un treball molt més complet.
Més apoda i específicament, al fer un treball de dos graus ajuda a tenir més hàbits.
A l'hora de cercar informació ha estat més fàcil poder preguntar a algú que tingues un tema similar de TFG.
Perquè si hi ha algú que pot ajudar a poder facilitar com pot ser detectar més fàcil els errors, tenir diferents punts de vista a consultar, etc.

*Els dos estudiants sèniors són el Jordi Mayné Sellés i el Manuel Gomez Ruiz.

L'existència del Programa de la Universitat de l'Experiència proporciona una fornada de persones adultes molt motivades, i amb una expertesa en els seus àmbits professionals molt importants. Aquesta experiència i aquest coneixement pot ser transmès a les noves generacions, i un bon format per fer-ho és el de la mentorització dels TFG.

Així ho estem fent en el marc de la nova Clínica d'economia familiar i social del Projecte dret al Dret de la Universitat de Barcelona, i l'experiència és del tot positiva.

Creus que té un valor afegit que hi hagi gent sènior, amb experiència professional en algun dels àmbits que treballa als TFG?

ApSU11 *impacta!*
Barcelona, 25-27 enero 2023

Es presenta la comunicació «El potencial de los estudiantes seniors de los programas universitarios para mayores dentro de la propia Universidad. La experiencia intergeneracional en la Clínica de Economía familiar i social de la UB» al Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI) del 2023.

2. Entitats col·laboradores o contactades

Tot i que no sempre s'arriba a tancar cap acord, un dels puntals de la clínica és la realització de serveis a l'entorn d'entitats. Durant aquest curs una estudiant ha desenvolupat el seu estudi per resoldre una consulta d'una associació, per la qual cosa ha estat un TFG amb segell ApS. L'entitat amb qui s'ha treballat ha estat:

- Humanity Wings

3. TFG realitzats durant el curs 2022-2023

3.1. Estudiants participants

La clínica tutoritza TFG d'estudiants del doble itinerari d'ADE-dret. Durant aquest curs s'han realitzat 7 TFG. L'estudiantat implicat i els títols dels mateixos corresponen a la taula X.

Taula 3: Resum dels TFG fets durant el curs 2022-2023. Estudiants i títols.

Semestre	Estudiant	Títol
1	Cisnal Perez, Carla Antonia	El acceso a la financiación de personas en situación de vulnerabilidad.
1	Fernandez Moraño, Ana	¿Cómo convertir una organización sin ánimo de lucro en una entidad de utilidad pública? Puntos positivos y negativos.
1	Geli Soler, Claudia	La inserció laboral dels immigrants a Espanya. Realitat o fake?
1	Gutierrez Andújar, Teresa	Anàlisi de les mesures de la Unió Europea per reduir l'impacte de la crisi econòmica sobre les PYMES espanyoles en l'aplicació de l'ODS 8
1	Igonin Abelaira, Tomas	La figura del Escribano Público Voluntario
1	Jové Gonzalez, Albert	Hipoteca inversa
1	Marza Delgado, Ivan	Pobresa energètica. Un mal endèmic?

3.2. Serveis realitzats, productes obtinguts i ODS implicats

Elaborar els TFG en l'entorn de la Clínica pot comportar, a més de la redacció:

- Fer un servei a una entitat amb una necessitat concreta que cobreix l'estudiant amb el seu TFG (això és l'ApS).
- Dissenyar un producte, normalment en format de guia resum d'usuari, que queda disponible dins dels materials de la clínica per consultes futures.

En tots els casos, amb la feina acadèmica desenvolupada en el TFG s'aconsegueix un material per a la millora d'algun objectiu de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 de l'ONU (vegeu la taula 4, columna ODS involucrats).

La motivació originària de la Clínica és la cobertura de serveis a entitats o persones a l'entorn dels temes que s'hi treballen, és a dir, desenvolupar la metodologia pedagògica de l'aprenentatge servei (ApS) per cobrir necessitats plantejades per entitats o col·lectius.

Com que sabem que no sempre és possible treballar en clau ApS, el que sí que hem treballat és possibles serveis futurs de la Clínica i, per tant, s'ha demanat als estudiants que redactessin guies d'usuaris o decàlegs per a les empreses. Aquest material queda com a dipòsit de la Clínica per futures consultes i és el que anomenem *productes*.

Totes les guies que es van redactar en aquest format estan disponibles em els annexos de la memòria i corresponen als TFG següents:

Taula 4: Resum dels TFG realitzats durant el curs 2022-2023. Productes, serveis realitzats i ODS implicats.

Títol	Productes realitzats	Serveis a l'entitat	ODS involucrats
El acceso a la financiación de personas en situación de vulnerabilidad.	–	–	8, 10
¿Cómo convertir una organización sin ánimo de lucro en una entidad de utilidad pública? Puntos positivos y negativos.	Guia per entitats	ApS Humanity Wings	1, 2, 10, 16
La inserció laboral dels immigrants a Espanya. Realitat o fake?	–	–	8
Anàlisi de les mesures de la Unió Europea per reduir l'impacte de la crisi econòmica sobre les PYMES espanyoles en l'aplicació de l'ODS 8	Guia per empreses	–	8, 9, 17
La figura del Escribano Público Voluntario	–	–	8, 10
Hipoteca inversa	Guia de l'hipoteca inversa	–	4
Pobresa energètica. Un mal endèmic?	Guia per consumidors i usuaris	–	7, 10, 11, 13

4. Valoracions de la Clínica : Resultats de les enquestes

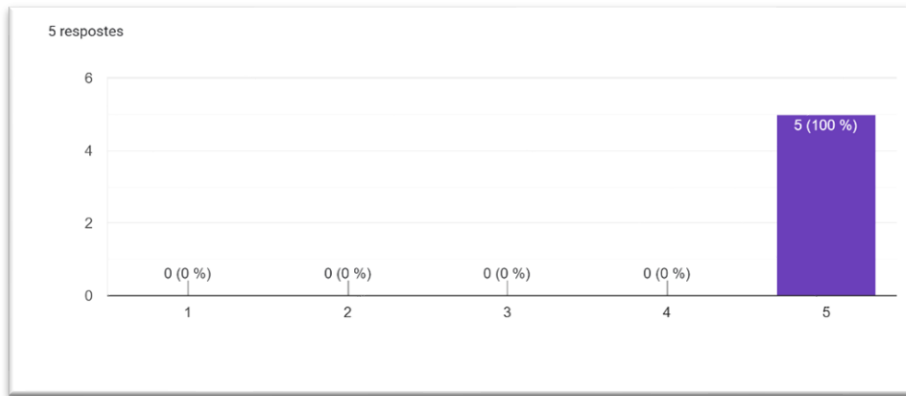
La valoració dels resultats de la Clínica es poden mesurar mitjançant les enquestes dels estudiants júnior que han fet els TFG.

4.1. Resultats de les enquestes dels estudiants de TFG

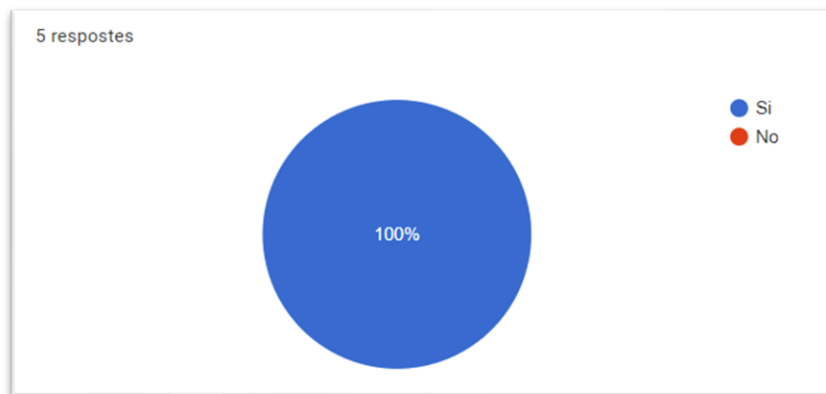
S'envien enquestes als estudiants que han passat per la clínica. Han respost 5 persones i els principals resultats que afecten les dinàmiques establertes amb els estudiants, han estat els següents:

4.1.1. Valoració de la participació de l'equip que t'ha acompanyat durant la tutorització del TFG

a. Al fer el teu TFG a l'entorn de la Clínica d'economia familiar i social, has tingut un equip de persones que t'han tutoritzat i/o mentoritzat. Com creus que ha anat en general aquesta tutorització?

b. Consideres adequat que tutoritzin els TFG diverses persones?

c. Si has contestat Sí, indica per què:

Així hi ha diferents punts de vista i diferents opinions

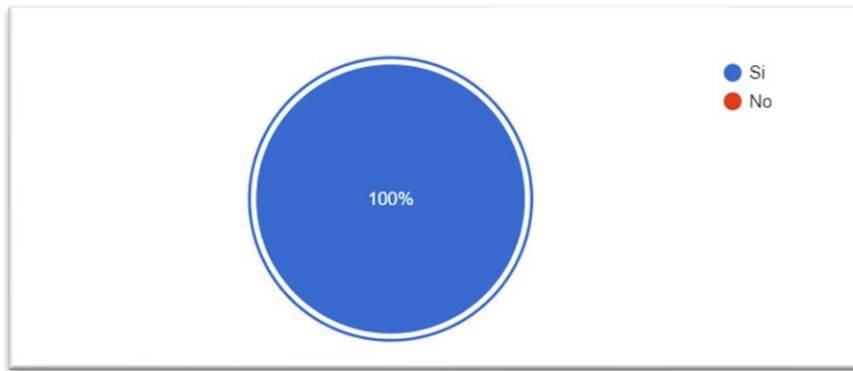
No le veo problema alguno, de hecho pueden comparar varios trabajos y aconsejar al que vean más flojo en comparación con los otros.

Diversos puntos de vista

La tutorització del TFG amb vàries persones crec que és beneficiós, ja que hi ha diverses perspectives sobre un mateix tema que ajuda a la realització del TFG, i la seva millor concreció i elaboració.

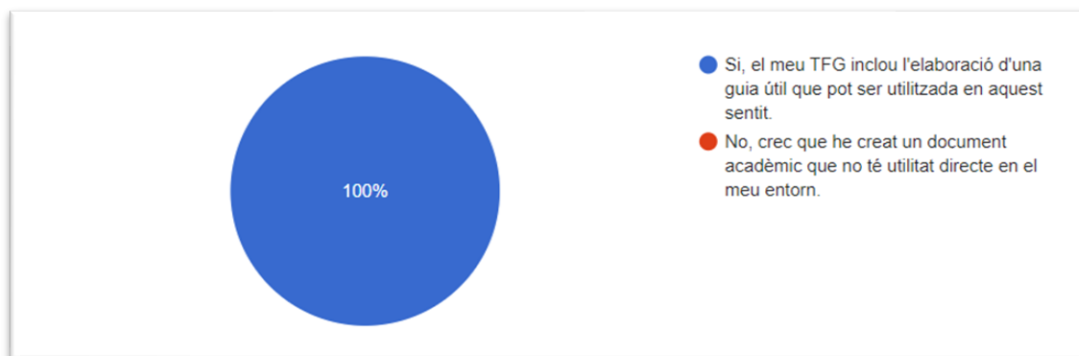
4.1.2. Valoració de l'experiència intergeneracional en la tutorització del TFG

a. Creus que té un valor afegit que hi hagi gent sènior, amb experiència professional en algun dels àmbits que treballen als TFG?

4.1.3. Valoració de l'aprenentatge servei

a. Un dels objectius de la Clínica és promoure activitats acadèmiques amb vocació de servei a la comunitat. És el que s'anomena ApS (aprenentatge servei). Creus que, amb l'elaboració del teu TFG, has pogut crear algun producte útil per a algun col·lectiu o comunitat?

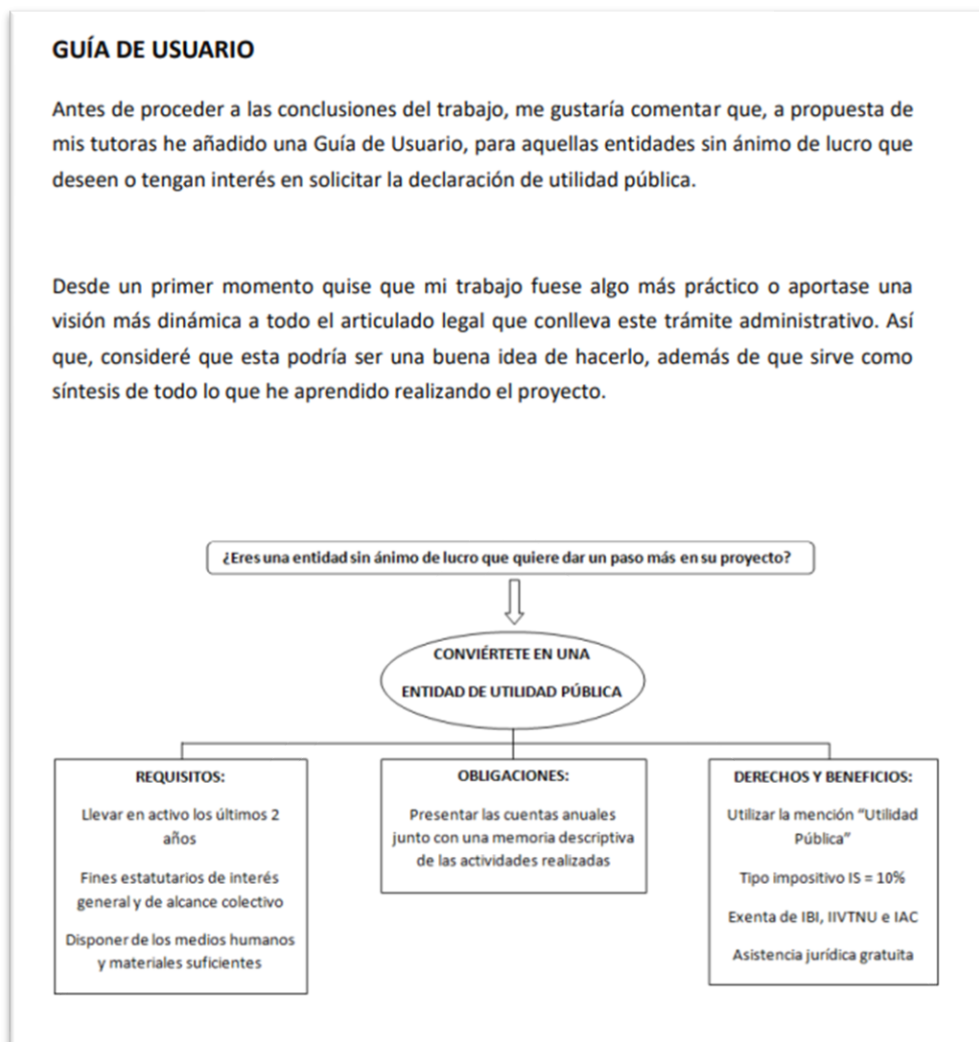
Annex 1. Enquestes

Enquestes realitzades als estudiants júnior:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfXCak3gMsY8rhOrvuIRAq317S1uSJSixwO9mteu-Z0fum_9w/viewform

Annex 2. Productes propis obtinguts

2.1. Guia d'ús per a entitats sense ànim de lucre (ESAL) d'utilitat pública, d'Ana Fernández Moraño

2.2. Guia sobre Fons Next Generation per a petites i mitjanes empreses (PIMES), de Teresa Gutiérrez Andújar

GUIA PER A EMPRESES PER ACCEDIR A FONTS NEXT GENERATION EU

Aquesta guia per a les PYMES té com a objectiu l'aprofitament dels fons Next Generation EU, que busquen impulsar i transformar les empreses. Aquests fons sorgeixen a partir del Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR) i el ReactEU.

La canalització dels fons Next Generation EU es centra en:

- Convocatòries de subvencions: Per accedir a les subvencions cal accedir a les bases reguladores de la convocatòria i els requisits i presentar un projecte fins obtenir la resolució de la convocatòria. Cal tenir en compte que certes convocatòries funcionen per ordre d'arribada a partir de la presentació de la sol·licitud, per tant caldrà revisar de manera ràpida i eficient les convocatòries per poder accedir al pressupost destinat a la convocatòria.
- Concurs de licitacions públiques: es pot accedir als fons per realitzar un projecte impulsat per l'administració.
- PERTES: en el recull dels PERTES es poden trobar les empreses vinculades a desenvolupar els projectes.

El Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència espanyol destina un 39,7% a projectes de transició ecològica i un 28,2 projectes de transformació digital, per donar suport a la transició ecològica i digital. D'aquesta manera es recomana

consultar les convocatòries i adaptar les sol·licituds a la sostenibilitat, resiliència i la transformació digital. Per exemple el KIT digital s'aplica completament a les PYMES i permet obtenir ajudes per digitalitzar aquest tipus d'empreses.

A partir de la pàgina web del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència del Govern d'Espanya es poden cercar les convocatòries disponibles de fons Next Generation EU, i es pot filtrar per subvenció/ajuda o licitació obertes per poder realitzar l'aplicació de la convocatòria i les futures per tenir coneixement de les següents convocatòries a tenir present: <https://planderecuperacion.gob.es>. Es pot accedir als Portals de Contractació Pública segons Comunitats Autònomes.

- Per exemple, en el cas de Catalunya: https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin_pscp/App.java/search.pscp?reqCode=fullTextSearch que permet filtrar la fase de publicació que estiguin interessades les empreses, per exemple anuncis de licitació en termini. També resulta d'utilitat les alertes futures, així com els anuncis previs.
- En el cas de Navarra poder accedir al Portal de Contractació de Navarra i consultar els anuncis de contractes: <https://portalcontratacion.navarra.es/es/quiero-ver-los-anuncios-de-contratos>

Consells:

Es recomana consultar les Confederacions Empresariales que cerquen convocatòries i programen calendaris per poder presentar sol·licituds i tenir accés als fons europeus:

- Confederació Empresarial Española (CEOE) per conèixer l'actualitat i consultar informes de seguiment dels fons Next Generation EU
- Confederación Empresarial Navarra: envia periòdicament Circulars de Fons Next Generation EU en relació a les principals novetats dels fons i el calendari de les pròximes convocatòries previstes al Pla de Recuperació, a més de la informació del Butlletí setmanal del Pla de Recuperació.
- Kaila: Plataforma intel·ligent creada per Zabala Innovation que permet conèixer i descarregar la informació dels principals programes europeus

A més, tenir en compte que les prioritats estratègiques de la Unió Europea es veuen reflectides als fons europeus Next Generation EU i estan enfocades als ODS de l'agenda 2030 de les Nacions Unides, per això convé consultar la guia de l'usuari SDG Compass: https://sdgcompass.org/wp-content/uploads/2015/12/019104_SDG_Compas_Guide_2015.pdf per consultar i alinear les estratègies de les empreses en la contribució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

IV. GUÍA DE ACCESO A LA HIPOTECA INVERSA

Guía hipoteca inversa

Concepto

Contrato en virtud del cual el contratante obtiene una renta por parte de una entidad financiera a cambio de disponer el inmueble, del que es propietario, como garantía de la hipoteca. Podrá seguir viviendo en la vivienda y no perderá la propiedad.

Aumenta la deuda hasta el momento del fallecimiento de la persona que contrata la hipoteca, y posteriormente, serán los herederos del inmueble quien devuelvan el valor de la deuda más los intereses generados para mantener la propiedad del inmueble.

Requisitos

- Tener mínimo 65 años o tener dependencia severa o gran dependencia
- Ser propietario de una vivienda. Libre de cargas.

Incentivos fiscales

- Rentas no tributan en el Impuesto de la Renta de las Personas Físicas (IRPF).
- Exención Impuesto de Actos Jurídicos Documentados.
- Bonificaciones en los derechos arancelarios notariales y registrales.

Gastos

- Tasación de la vivienda.
- Registro de la propiedad. Notaría y gestoría.
- Comisión de apertura.
- Seguro del hogar y rentas vitalicias.

¿Dónde contratarla?

En España se puede contratar una hipoteca inversa en las siguientes entidades:

- Entidades de crédito
- Entidades aseguradoras

Modalidades

- Hipoteca inversa temporal: Renta mensual durante un periodo de tiempo establecido, en función de la esperanza de vida.
- Hipoteca inversa vitalicia: Renta mensual hasta el fallecimiento del contratante o del último de los beneficiarios.
- Hipoteca inversa con pago único: La cantidad acordada se transfiere al contratante en una única transferencia.

VII. GUIA D'USUARI

La Generalitat de Catalunya posa a disposició de la ciutadania una guia on s'informa dels drets que tenen les persones i les famílies. En aquesta guia s'informa sobre les mesures i els drets que s'apliquen a partir de l'entrada en vigor de la llei 24/2015, de 29 de juliol, que estableix diferents mesures que tenen la finalitat de garantir el dret d'accés al subministrament d'aigua potable, llum i gas a persones i unitats familiars en situació de risc d'exclusió residencial.

Aquesta sèrie de mesures i ajuts tenen com objectiu evitar els talls dels diferents subministraments a aquelles persones i unitats familiars en situació d'exclusió social, així com establir ajuts i/o descomptes per poder gestionar el deute pendent que hagin pogut generar aquestes persones o unitats familiars.

- Què fer si no puc pagar els rebuts de la llum?

El primer pas per saber com actuar és determinar si la persona o unitat familiar es troba en situació d'exclusió residencial. Per poder determinar-ho, s'haurà de tenir uns ingressos inferiors a:

- Dos (2) vegades l'IRSC (Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya), si es tracta de persones que viuen soles .
- Dos i mig (2,5) vegades l'IRSC, si es tracta d'unitats de convivència formades per més d'una persona.
- Tres (3) vegades l'IRSC, en cas de persones amb discapacitats o amb gran dependència

Encara així i de forma excepcional, encara tenint ingressos superiors als anteriorment mencionats, si hi ha un risc imminent de pèrdua de l'habitatge habitual també es pot estar en aquesta situació de risc d'exclusió residencial. Per tal de saber si s'està en aquesta situació, la persona en qüestió s'haurà de posar en contacte amb el servei social del seu municipi, que es pot fer trucant al Telèfon d'Atenció Ciutadana, el 012.

Per altra banda, per a aquelles persones que necessiten per sobreviure màquines assistides, però que no compleixen els requisits econòmics, també els hi seran aplicades les mesures per garantir el dret d'accés a subministraments d'aigua, llum i gas.

Un dels drets que té la ciutadania és el principi de precaució, que obliga a l'empresa subministradora sol·licitar un informe als serveis socials municipals sobre si la persona es troba en situació de risc d'exclusió social o no abans de realitzar qualsevol tall de

subministraments. En cas de trobar-se en aquesta situació d'exclusió, l'empresa subministradora haurà de garantir el subministrament sempre que duri l'estat d'exclusió.

En cas de rebre avisos d'impagament o de talls de subministrament, sempre és recomanable adreçar-se als serveis socials de la localitat per intentar resoldre el cas, ja que seran aquests qui puguin evitar el tall amb les dades personals de la persona afectada segons si compleix o no els requisits.

- Com demanar el bo social?

Tal com s'ha mencionat de forma prèvia a l'apartat V.2, per tal de poder demanar el Bo Social s'han de complir uns requisits econòmics determinats. Un cop es compleixin aquests requisits, demanar el bo social no ha de suposar un procés complicat o molest. Les comercialitzadores estan obligades a tramitar la sol·licitud si el client ho demana.

El que ha de fer un client és simplement dirigir-se a la seva comercialitzadora de referència ja sigui per telèfon, correu electrònic, correu ordinari o fax i sol·licitar el bo social.

Figura 25. Mètodes de contacte de les comercialitzadores de referència

Comercialitzadora de Referència	Telèfon	Direcció web	Direcció postal	Fax	Correu Electrònic	App Bo Social
Endesa Energía XXI, S.L.U.	900 300 111	Endesa	Ajunt. Carreses 1.017 - 48160 Sevilla	No disponible	Email	Apple Google
Comercialitzadora de Energia Recinos, S.A.U.	900 200 708	Comercio	Ajunt. Carreses 1.017 - 48160 Sevilla	No disponible	Email	Apple Google
Comercialitzadora integrada, GAS & POWER, S.A.	900 300 302	GAS & POWER	Ajunt. Carreses 11.014 20080 Madrid	932 03900	Email	No disponible
Isener Comercialitzadora de Referència, S.A.	900 902 907	Isener	Ajunt. Carreses 10 10080 Orense	98 403330	Email	No disponible
Región Comercializadora de Referencia S.L.U.	900 40 10 01	REGIÓN1	Calle Isabel Torres nº 20 10003 Santander	989 00004	Email	No disponible
Comercializadora de Referencia Energética, S.L.U.	900 614 021	COB Energética	Ajunt. de Carreses E. D. 30 30 100000 - 30000 Madrid	No disponible	Email	No disponible
Enxarriac, S.L.*	900 60 70 41	Enxarriac	Ajunt. Carreses 6 10006 Madrid	93 403330	Email	No disponible
Energía Costa XXI Comercializadora de Referencia, S.A.U.**	900 300 004	Energía Costa XXI	Ajunt. Carreses 11 10000 Orense	98 403330	Email	No disponible

* Autor comercial. ** Autor comercial i autor.

Font: Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico (2022).

- Com puc reduir el consum energètic i l'import en la factura?

En primer lloc, s'ha d'intentar ajustar el consum a aquells períodes o trams horaris on el consum suposa un import menor, és a dir, acumular l'ús de rentadores, rentavaixelles, forns o cuinar al tram vall.

En segon lloc, un altre factor a tenir en compte és ajustar la potència contractada per tal de reduir l'import en concepte de potència. Això es pot fer entrant a la pàgina web de la distribuïdora elèctrica segons el lloc de residència i veure les corbes de potència del punt de subministrament. Amb això veurem quines són les potències utilitzades de forma diària, i així comparar amb si s'arriba a la contractada o si per altra banda podem reduir la potència

contractada en tant que és superior a la realment necessària. El tràmit es pot realitzar de forma senzilla posant-se en contacte amb la comercialitzadora per tal que modifiquin la potència contractada.

En tercer lloc, i si es disposa dels recursos econòmics suficients, es poden fer obres de reforma per millorar l'eficiència energètica del subministrament, com per exemple instal·lant finestres amb càmera o doble vidre, fent un aïllament tèrmic de parets mitjançant materials aïllants, substituint electrodomèstics antics per nous, adquirint bombetes LED de baix consum o reduint l'ús d'aigua calenta.